

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljanju naj se oblagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — "
„ četrt leta	4 „ — "
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravljanje, Slov. Naroda.

Iz državnega zborna.

Na Dunaji 29. marca. 1889.

V denašnji seji predlagal je poslanec Ruczka, da se njegov predlog, glede dopolnitve postave o vnanjih pravnih razmerah katoliške cerkve brez prvega čitanja izroči budgetnemu odseku, ker je stvar tako nujna.

Poslanec dr. Schau p. je s tem sicer zadovoljen, a zahteva, da se določi to le z večino dveh tretjin glasov, kakor zahteva zbornični upravljalnik. Predsednik je istih mislij in vsprejme se potem tem načinom omenjeni predlog. Predsednik obljubi, da bode za stvar skrbel, kolikor bode le dovolil čas.

Poslanec dr. Wildauer zahteva, da se vendar jedenkrat poroča o premenitvi hišnine, a odsek davčni tega ne storí.

Poslanec dr. Poklukar odgovori kot načelnik davčnega odseka. On sam obžaluje, isto tako,

kakor govornik, da se do danes ni moglo poročati o hišnini. A jaz, pravi, gospod poslanec, nesem nikakor uzrok. Jaz sem koj potem, ko se je v zbornici v tej stvari izjavila želja, sklical pododsek, da se posvetuje v zadavi; stvar se je dokončala in se ubesedi.

Poročevalce je pač potreboval nekaj dalje, da je skončal poročilo, a vlada mu še do danes ni dala statističnih prilog, ki naj se dodajo poročilu. Prihodnji teden, pravi g. dr. Poklukar, da bode odsek, ako ga ne bode ovirala budgetna debata stvar popolnoma dokončal.

Justični minister grof Schönborn odgovori potem interpelaciji poslanca Verganija in drugov zaradi zaplenjenja 56. in 78. štev. lista „Deutsches Volksblatt“, opravičuje seveda po vsem zaplembu.

Sedaj se obravnava po dnevnem redu.

Nadaljuje se budgetna razprava, in sicer načeno ministerstvo oddelek „obrtniška izobraževalnost“. Na vrsti so v včerajšnji večerni seji izvoljeni glavni govorniki, poslanca Rutowski in Exner.

Rutowski pravi, da je Avstrija v obče sicer v vzgled vsem drugim evropskim državam glede obrtniškega izobraževanja, a po posamičnih deželah se zadeva premalo neguje. Uvesti bi se moral pameten sistem, po katerem bi se doseglo, da bi obrtniško izobraženje v Avstriji v obče in po posameznih deželah celo in bilo v istini rodovitno. V Galiciji se je sicer zadeva ta nekoliko ojačila, a mnogo mnogo se mora še storiti na tem polji. Govornik pravi, da se izdaje premalo za obrtniški pouk v Galiciji. Za te namene porabi država vsako leto kaka 2 milijona, a za Galicijo izda se le 76.000, akopram uprav ta dežela mnogo potrebuje. Potem našteva poslanec podrobno in dokaže s številkami, kako malo se izdaje za pouk v posamičnih obrtniških oddelkih v Galiciji. Govornik zlasti obžaluje, da se v Avstriji za tkalstvo kar nič ne zgodi. Tkanje avstrijsko je vendar čilano po svetu. Koncem želi, da se v obrtniškem pouku skrbi za Galicijo isto tako, kakor za druge dežele.

Potem govori glavni govornik levice. On polemizuje z Liechtensteinom in kritikuje njegov predlog. Govornik pravi, da bi predlog Liechtensteinov, če bi se vsprejel, prouzročil popoln prevrat obr-

njskega in kmetijskega pouka. Potem naglaša, da manjka tudi na Dunaji za posamične obrtniške stroke šol dotednih, tako za strugarstvo itd.

Po govoru poročevalčevem vsprejmo se potem vsi oddelki obrtniškega pouka, do špecjalnih šol.

O tem oddelku govorita poslanca Türk in Neumaier. Zlasti prvi naglaša, da se skrbi v Avstriji za krasna poslopja muzejem in drugim jedankim zavodom, a mnoga špecjalna prepotrebna učilišča so še taka, kakor so se sezidala pred toliko in toliko leti, da več celo še za cesarja Josipa II. Tudi oddelek špecjalne šole se vsprejme in prične se važna debata o ljudskih šolah, ki nam pač obeta mnogo zanimivega. Govorili bodo tudi naši poslanci in upamo, da se bodo izrazile odločno in zadostno opravičene zahteve in želje naroda slovenskega.

(Dalje prib.)

Govor drž. poslanca profesorja Šukljeja

v državnem zboru dne 26. marca 1889.

(Dalje.)

In sedaj prehajam k daljnej glavnej točki, ki mi je napravila mnogo veselosti.

Gospod poslanec baron Dumreicher je tako lepo naslikal metodo v našem narodnem borenji. Rekel je: Začeli ste na Kranjskem; ko ste Kranjsko pridobili, ste se pa s prebitkom umetno vzgojene inteligencije spravili nad spodnje Štajersko, da zasejete razpor v to deželo ter je potem nadaljeval: „Skušali ste v mesta in trge naseliti celo narodno misleče tujce s Kranjskega, da tako uničite nemški značaj teh kulturnih mest itd.“

Gospoda moja! Načrt bi bil jako zvit; vse priznanje strategičnim sposobnostim gospoda Dumreicherja. Pa, gospoda, samo obžalujem, da se prav nič ne ujema z resnico, da je — kar neresničen. To hočem pokazati na jednem vzgledu. Le vzemite — navajali so se pred vsem juristi — beležnike. Celjske okrožne sodnije okoliš, ki obsega vse Spodnje Štajersko, ima 26 sistemizovanih beležniških mest. Po teoriji gospoda barona Dumreicherja morali bi misliti, da je precej odstotkov kranjskih Slovencev mej štajerskimi beležniki.

V resnici sta po — navajam po najnovejšem statusu — od 26 mest dve izpraznjeni, 21 beležnikov je pa Štajercev, 2 Korošca in le jeden sam

svojo dobo, kajti „glodaš, glodaš hleb, dokler ti ne postane dolgčas: tako dolgo glodaš.“ Tega starca imenovali so Lukjanič.

Nekdaj zamudil sem se nekamo dolgo na polji, divjačine nalovil sem dosti, ker je bil tudi dan ugoden lov — od samega jutra tih in oblačen, skratka ves prodahnjen od večera. Zabredel sem daleč, in ni se samo podpolnoma stemnilo, temveč tudi luna je vzlašila in noč, kakor govore, razprostrala se je na nebu, ko sem prišel do znane naselbine. Krenil sem ob vrtu . . . Na okrog vladala je tišina . . .

Šel sem čez široko cesto, previdno zlezel sem skozi prašne koprive in se naslonil na nizek plot. Mirno je ležal pred manoj mali vrt, ves ozarjen in kakor pomirjen od srebrnih žarkov lunin — ves blagodišeč in vlažen; razdeljen po starem, obstajal je iz jedne jedine podolgate poljane. Preme stezice spajale so se na njegovi sredi v okroglo gredico gosto zaraščeno z astrami; visoke lipe okrožale so jo v ravnom robu. Le na jednem kraji pretrgan je bil ta rob na dva sežnja, in skozi vrzel videl se je del nizkega doma, na moje začuvenje, z osvetljenimi okni. Mlade jablane dvigale so se tu in tam nad poljano; skozi njihove krhke veje sinelo je skromno

LISTEK

Troje srečanj.

(Ruski spisal J. S. Turgenev, preložil Ivan Goršnik.)

Passa que' colli e vieni allegramente
Non ti curar di tanta compagnia —
Vieni, pensando a me segretamente —
Oh' io t'accompagna per tutta la via.*)

I.

Nikamor nesem tekom leta zabajal tako često na lov, kakor v selo Glinnove, ležeče dvajset vrst od moje vasi. Okrog tega sela nahajajo se morda jedina dobra mesta za divjačino v celiem našem ujezdu. Prehodivši vse okolne grme in polja krenil sem gotovo pod konec dneva v sosedno, jedino močvirje v okolici in odtod vráčal se k dobrodušnemu svojemu gospodarju, glinskemu starosti, pri katerem sem se vedno ustavljal. Od močvirja do Glinnega ni nad dve vrsti; pot vede vedno po dolini in le

* Preidi te holme in pridi veselo k meni; ne skrbi zaradi prevelike družbe. Pridi sam in vso pot misli na mene, kakor bi bila tvoja tovaršica na vsi poti.

sredi pota treba je prekoračiti majhen holm. Na vrhu tega holma stoji naselbina, obstoječa iz praznega gospodskega doma in vrta. Naključilo se je, da sem hodil vselej mimo nje o najžarnejši večerni zarji in, spominjam se, da se mi je vselej ta dom s svojimi trdo zaprtimi okni zdel podoben slepemu starcu, ki se je prišel gret na sonce. Sedi ob cesti, solnčni blišč spremenil se je zanj davno v večno meglo, a on ga čuti vsaj na privzidnjem in iztegnenem obrazu, na ogretih lichenih. Videlo se je, da davno ni nihče živel v domu; a v malem krilci na dvoru nastanil se je star, odpuščen sluga, visok, grbast in siv, z izraženimi in mirnimi potezami na obrazu. Vedno posejal je na klopici pred jednim okencem krila z bolestno zamišljenostjo zroc v daljo, a zagledavši mene, dvignil se je nekoliko in se klanjal z ono počasno važnostjo, s katero se odlikujejo dvorniki, prištevajoči se pokoljenju, ne naših otcev, temveč dedov. Začenjal sem pogovor z njim, a bil je redkobesen; zvedel sem le od njega, da je naselbina, v kateri je živel, last vnukinje njegovega starega gospoda, vdove, katera je imela mlajšo sestro, da obe živita v mestih in za morjem ter se ne prikažeta domov, da bode on sam skoro končal

Kranjec (Čuje! Čuje! na desnici) in še ta pripada nemškej stranki. (Živahna veselost na desnici.)

Sedaj pa obrnimo sulico in poglejmo beležnike na Kranjskem. V Ljubljanski okoliš je 20 in Novomeškem 13 beležnikov, torej vkupe 33, od teh mest sta dve izpraznjeni, jeden beležnik je Korošec, jeden Primorec, 12 Kranjev in 17 Štajercev (Čuje! Čuje! na desnici), torej nič manj nego 17 beležnikov je iz Štajerske, dočim je domačincev samo 12.

Ravno tu najdemo pri učiteljih srednjih šol. Gospodu poslancu, bar. Dumreicherju lahko dam, če ravno želi, jeden iztis „Oesterreichischen Profesoren kalenders“ za šolsko leto 1888/89 na razpolaganje. Tam je povedano o vsakem, od kod je, kje je njegova rojstna dežela, njegov rojstni kraj. In kaj bode našel? Na vseh spodnjem Štajerskih srednjih šolah poučujeta le dva srednješolska učitelja s Kranjskega (Čuje! Čuje! na desnici.) Na Kranjskem so pa iz Štajerske trije gimnazijski ravnatelji, 20 profesorjev in suplentov. (Čuje! Čuje! na desnici.)

Ker se resnica tako malo ujema s trditvami g. barona Dumreicherja, da se čudim mu tako ugaja izrek Royer-Collarda. Svaril bi ga, da ga dostikrat ne rabi; lahko bi se pripetilo, da bi njegova poštenost morda tudi njegova inteligentnost — ki sta po tej teoriji v tesnej zvezi, — lahko prišli ob popolno veljavo.

Govorilo se je tudi o semenišči v Mariboru in se tožilo, da je že tako pičel naraščaj nemških duhovnikov poslednja leta začel močno pojemati. Gospoda moja, stvar ni resnična, ker je nemogoča. Lahko se reče: najstarejši ljudje se jedva spominjajo, da bi v Mariborskem semenišču bili nemški bogoslovci, to se je k večjem vsacih pet let jedenkrat prigodilo. Tu se o pojemanji v novejšem času že zaradi tega govoriti ne more, ker še gospod Dumreicher pravico zgubi, kjer nič ni. (Veselost na desnici.)

Daljna točka konečno, katero je gospod baron Dumreicher navajal in iz nje izvajal daleč sezajoče posledice. Rekel je, „da v mnogih stoletjih v katerih so Slovenci bili v dotiki z velicima kulturnima narodoma, Nemci in Italijani, ni preskočila ni jedna duh užigajoča iskra na prve.“ Ko bi bilo to očitanje za ves narod opravičeno, gospoda moja, bil bi gotovo neplemenit in nelep (Dobro! dobro! na desnici.) Imena, ki sem jih že poprej navedel, kažejo, da to očitanje ni utemeljeno in lahko rečem z opravičenim ponosom: Naš mali narod je v času, ko je duševno življenje v Avstriji bilo tako propalo, mnogo pripomogel k reprezentaciji naše države na znanstvenem polju (Poslanec Dumreicher: Govor je bil o narodni literaturi!) in kar se tiče narodne literature — govoril budem takoj o narodni literaturi, ko poslanec Dumreicher to želi — zadovoliti se hočem z jednim samim imenom, imenom velikega pesnika, kateri vzlič temu, da je bil našega rodu, je jedna najsvetljajših zvezd na nebnu pesništvo. To ime je Prešeren. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 1. aprila.

Celovški mestni zastop je posjal zahvalno pismo gospodu poslancu Dumreicherju zaradi nje-

nočno nebo, lil dremotni svit lunin. Pred vsako jabolano ležala je na bledeči travi njena slaba pisana senca. Na jedni strani vrta zelenole so žalostno lipe, oblite z mirnim bledo-jarkim svitom, na drugi stale so vse črne in neprozorne; čuden zamokel šum porajal se je včasih v njihovem gostem listji. Bilo je, kakor bi klicale pod njimi izginjajoče stezice, kakor bi vabile pod svojo prazno senco. Vse nebo posejano bilo je z zvezdami. Tajinstveno bilo je z višine njihovo modro, mehko migljanje; kazalo se je, kakor bi gledale s tihim zanimanjem na daljno zemljo. Mali, tenki oblaki preletavali so poredkoma luno, spremenjali za hip njeni mirno sijanje v nejasno a svitlo meglo... Vse je dremalo. Topli in dišeči vzduh se niti ganil ni, le poredkoma trepetal je, kakor trepeče voda, kendar pada vanjo vijica... Nagnil sem se čez plot; pred menoj dvigal je rdeč poljski mak iz bujne trave svoje ravno stebelce; velika, okrogla kaplja nočne rose blestela je s temnim bleskom na dnu odprtrega cveta. Vse je dremalo, vse na okrog se je lenilo, vse gledalo je, tako rekoč, navzgor, iztegnivši se, ne ganeč se in pričakujč... Česa je čakala ta topla, ta nezapanja noč?

(Dalje prih.)

govega govora v državnem zboru. S tem pismom hočejo najbrž Celovški mestni očetje dati tolažbo Dumreicherju, ko ga je v državnem zboru poslanec Šuklje tako pobil in pojasnil, da je baron govoril o stvareh, katerih sam ne razume.

Kako veliko nasprote je na Dunaji proti židom pokazale so volitve za mestni zbor. Res je izvoljenih tudi letos več židovskih liberalcev nego protise mitov, a za to se imajo zahvaliti ugodnemu volilnemu redu. Če pa oddane glasove seštejemo, vidimo, da so protisemitit dobili 14.876 glasov, liberalci pa le 14.704 glasove. Tak uspeh protisemitov je vsekakso sijajan, posebno če se pomisli, da so Dunajski hišni posestniki močno začolženi pri Židih, da jih torej slednji lahko silijo, da volijo po njih volji. Boj proti velikemu kapitalu je povsod jako hud.

Protisemitski listi opozarjajo na to, da veleposestvo v Dolenji Avstriji vedno bolj prehaja v židovske roke. Poslednja leta so Rothschild, Hirsch, Gutmann, Heine, Offermann, Wiener, itd. kupili mnogo posestev. Judje se boje, da bi kedaj ob kakšnih vojnah ali prevratih državni vrednosti papirji zgubili veljavo in so jeli ulagati kapital svoj v zemljišča. Če kak kristijansk veleposestnik neče prodati posestva židu, pa najamejo kacega kristijana, da ga navidezno kupi, potem pa židu proda.

Uspehi protisemitov na Dunaji so dali tudi drugod nasprotnikom židovstva pogum. Tako so napeli protisemitit v Solnogradu vse moči in zmagali pri dopolnilnih volitvah v mestni zbor. Židovske liberalce je tudi ta zmaga jako poparila, kajti vidijo, da se jim tla močno majajo pod nogami.

Vnanje države.

V Srbiji so zopet odpustili več uradnikov. Odpuščeni so sami naprednjaci, in nadomestili so jih z liberalci in radikalci. Mej družini je odpuščen tudi vladni komisar pri narodni banki Pero Todorović. Naprednjaci so zaradi teh sprememb jako vznemirjeni. Temu, da se odpuščajo naprednjaci iz službe neso povod le politični oziri, temveč tudi službeni. Prejšnje vlade bile so nastavile mnogo nesposobnih uradnikov, katere sedaj hočejo odstraniti.

General Boulanger nadalje ruje proti parlamentarni republike, ne zmeneč se, da vlada misli proti njemu uporabiti tudi strogost francoskih zakonov. Dne 6. aprila predsedoval bode banketu, h kateremu je povabljenih 2000 osob. Pri tej prilikli bode zopet imel kak govor. Če tudi razni francoski listi že pišejo o tem, da ga bodo zaprli, vendar on tega ne verjam. Proti nekemu žurnalisti se je izrekel, da ne more verjeti, da bi ga zaprli, ker ni nikdar stopil s pota zakonitosti.

Namestnik Alzacije in Lorene knez Hohenlohe, dati hoče zaradi starosti svojo ostavko. Naslednik njegov bode baje načelnik nemškega generalnega štaba grof Waldersee. Nov načelnik generalnega stava bode pa grof Hässeler. Alzačani pač ne bodo žalovali za Hohenlohe om, ki jih je hudo pritiskal. Ta namestnik je brezozirno ponemčeval in tlačil deželo, dočim se je prednik njegov general Mantheufel precej oziral na deželne razmere.

Nov severnoameriški predsednik bode imel težave z zbornicama. Demokratje mu bodo povsod nasprotovali in če bode samo nekaj republičanov ž njim potegnilo pa bode s svojimi predlogi in načrti v manjšini. Imenoval je Halsteada poslanikom v Berolini in dotednik se je že napotil v Evropo. Senat pa sedaj tega imenovanja potrditi neče in predsednik bode moral imenovati najbrž koga družega.

Dopisi.

Z Vač pri Litiji 29. marca. [Izv. dop.] Leta 1876. minulo je 100 let, odkar se je bil porodil slovenski veliki vladika Tržaško-Koperski in oče slovenske proze (nevezane besede), Matej Ravnikar. Kako se je obhajala stoletnica v njegovem rojstvenem trgu slavnemu možu na čast, — ne vem, ker takrat zanimivanje moje za jednake imenitne zadeve še ni bilo na isti stopnji, kakor dandanes, kajti jedva sem ostavil šole in učenje — ter gledal sem, da dobim kako primerno javno službo... Toliko so mi pozneje pravili, da se razen nekoliko bolj slovesne črne maše (obletnice), ki se vsako leto bere meseca septembra, kakor je pokojni škof baje volil, od strani zavednih Slovencev ni storilo ničesa.

Ako pregledujemo in prebiramo „slovensko zgodovino slovensko“ — zlasti v novejši dobi z Vodnikom začenši, najdemo le malo tistih mōž, kateri bi za povzdigo in olepšavo našega jezika imeli toliko zaslug, kakor ravno pokojni Ravnikar. Vsaj temu celo pritrjuje naš prilingvist Miklošič, pisoč: „Slovenščina mu je tako čista, da ni mislil in pisal tako lepo po domače nikdo pred njim, celo Vodnik ne“... Poleg tega je bil škof Ravnikar velik dobrotnik svoji rojstni deželi — sosebno pa svojemu rojstvenemu kraju, trgu Vačam. Da je Vački pokojni župnik Matej

Kristan zamogel tako krasno in prostorno farno cerkev zidati, se imamo zahvaliti največ pokojnemu Ravnikarju, ker le-ta je župnika podpiral v denarjih...

Vse to uvaževajoč, bi pač mislili, da so Slovenci tolikanj zaslžnemu in slavnemu možu že zdavno postavili kak spomenik, bodisi v rojstvenem kraji (rojstveni hiši) ali pa kje drugej!? Toda danes se zauj še nič ni storilo! Se ve, da bi bil najpripravniji čas, da bi se bil Ravnikarju postavil kak spomenik, stoletnica njegovega rojstva. Za nas Slovence pač ni lepo, da smo pozabili na tako imenitnega moža, akoravno so se mnogim, katerih zasluge se ne morejo meriti s tem, kar je za razvoj materinščine storil blagi Ravnikar, že davno stavili dostenjni spomeniki; a ta veliki zaslžni mož se nema v svojem rojstvenem kraji do sedaj primernega spomenika!

Čas je že, da zamujeno popravimo. V prvi vrsti je za to poklicano „Slovensko pisateljsko društvo“, da stori potrebne korake, kako bi na pr. bilo mogoče Ravnikarju postaviti v rojstvenem kraji kak dostenjni spomenik. Vsaj je to vrlo društvo tekom par let že postavilo spomenike (spominske plošče), škofu Volfu v Idriji, dr. Jakobu Zupanu na Prevojah, Jos Jurčiču na Muljavi pri Krki na Dolenjskem in drugim. Gotovo bode v bodoče „Pisateljsko društvo“ postavljalo spomenike še drugim imenitnim slovenskim možem; zavoljo tega naj tudi ne pozabi na slavnega škofa Ravnikarja. Najlože pridemo do tega, ako omenjeno društvo razpiše „nabiranje radovoljnih darov“ za „Ravnikarjev spomenik“. Prepričani smo, da bodo slovenski rodoljubi — sosebno pa častita rodoljubna duhovščina slovenska „Pisateljsko društvo“ v tem oziru podpirali vsestranski. Pisatelj teh vrstic je prvi, ki v ta blagi namen po svojih skromnih močeh rad prinese na oltar domovine par goldinarjev. Združimo se torej, ter delujmo na to, da dobi slavni Tržaško-Koperski vladika, 1845. l. umrli Ravnikar — kjer koli že in kakoršen koli že dostenjni spomenik! V to pomozi Bog in skupno delovanje vseh Slovencev!

Vaški.

Občni zbor društva „Narodni dom“

bil je preteklo soboto zvečer ob 6. uri v pevski sobi čitalnice Ljubljanske. Ko se je sešlo zadostno število članov, pričel je predsednik g. dr. Moschē zborovanje z nastopnim govorom:

Slavna gospoda!

Konstatujem sklepčnost in otvarjam sejo občnega zobra.

Za overovatelja današnjega zapisnika imenujem gospoda Žitnika in Skaberneta.

Pozdravljam vse navzočne in se zahvaljujem ob obisku občnega zobra. Gospod tajnik poročal Vam bode o društveni zgodovini minolega leta. Iz računskega zaključka, ki ste ga vsi dobili in sporočila, ki ga Vam bode dal gosp. društveni blagajnik, blagovolite poizvedeti ugodno stanje društvenega premoženja. Konstatovati mi je z veseljem, da ima društvo samo dohodkov, ne pa stroškov in ne izgube. Pomnožilo se je v zadnjem času število udov in tudi prostovoljni doneski dohajajo društveni blagajnici, akoravno ne takó v obili meri, kakor v minolih letih. Da znaša društveno premoženje blizu 70.000 gld., je sad one velike narodne požrtvalnosti, katera je dozdaj slovenski narod povzdignila na ono stališče, ki ga zavzema dandanes.

Ni mu treba se boriti dandanes več, hvala Bogu in narodni naudušenosti, za svoj obstanek. Trdno podlago ima v narodni zavednosti, katera napolnjuje vse slovenske kroge.

Slovenski narod danes dela za svoj kulturni razvoj, povsod se množe delavci na tem polju. Globoko ginjeni moramo pozdraviti to prizadevanje našega malega in ubogega, pa značajnega in vstajnega naroda. Pa vendar bi jaz pri tej prilikli svaril pred jedno nevarnostjo! Nikar ne začnimo preveč na jedenkrat, nikar ne cepimo preveč svojih borih močij. Združimo raji v prijateljski zvezi svoje moči, da dovršimo to, kar smo že začeli. Rešuca je in ostane, da je v združenji moč in spominjamo se, da smo pod tem gesлом v zadnjih 40 letih na narodnem polju povsod zmagali.

„Narodni dom“ poklican je omogočiti razvoj družbinskega, umetniškega in literarnega življenja mej Slovenci. On torej služi v eminentnem pomenu besede kulturnemu razvoju slovenskega naroda.

Ker smo že toliko denarja nabrali, bi se jaz

skoro usojal trditi, da smo že prvo polovico svoje naloge dovršili. Združimo se v prijateljski narodni zvezi, da skoro tudi drugo polovico premagamo. Torej ne cepimo svojih močij, ampak zjednimo jih v to svrho.

Celi Sloveniji poklonjen je „Narodni dom“, cela Slovenija naj sodeluje, da bodo z upravičenim ponosom na „Narodnem domu“ zabeležili besede: „Narod sebi.“ V to pomozi Bog!

Potem poroča tajnik, g. Lah tako:

Ker je odbor lani sklenil, da se imajo sklepi iz njegovih sej objavljati po časopisih in se ker se je to redno tudi godilo, leži, gospoda, odborovo delovanje pred Vami kot odprta knjiga. Naj mi bo tedaj dovoljeno, da skrčim svojo naložo le na par važnejših točk in da druge stvari, ki se leta za letom ponavljajo v vsakem odboru, omenim le mimo gred.

Od zadnjega občnega zbora, dné 30. junija 1888. l., zboroval je odbor petkrat, namreč 5. julija, 26. oktobra, 25. in 30. novembra in 21. marca. Večina njegovih razgovorov sukala se je okoli sredstev, kako pomoči, da se društveni namen čim preje, tem bolje izvrši.

Tudi v zadnjem letu bila sta društvu glavna podpora vira: doneski „Krajcarske družbe“ in pa „deležniki“. Kakor je iz računov, ki jih imate v rokah, razvidno, pomnožila sta so oba vira precej jednak. Omenjeni pomnožek in pa obresti od že nabranega denarja zvezkali so skupno društveno premoženje za več kot štiri tisočake. Čisto premoženje društva, od katerega ni treba plačevati nikacih obrestij, približalo se je močno petdesetim tisočakom. Doneski „Krajcarske družbe“ so bili že meji letom preskočili šesti tisočak in število popolnoma izplačanih deležev je doseglo številko 150. Podpisane in ne izplačane je še vedno blizu 4000 gld. Odbor se je v zadnjem času zopet ponavlja trudil, da bi prišel do tega denarja; namen dosegel je le deloma. Večja polovica društvenega premoženja, v znesku več kakor 32.000 gld. načrta je pri različnih posojilnih društvih, manjša v hranilnici in v papirjih. Premoženje se obrestuje včinoma po 4—4.5%, deloma pa tudi po več odstotkov.

Misel napraviti dobrodelni bazar na korist društveni blagajni, snaval je pač odbor lani poleti, izvršiti je pa ni mogel vsled obstoječih razmer; nekaj se utegne v tej zadevi zgodi v kratkem. Druga društva puščala so v zadnjem času „Narodni dom“ bolj v nemar; sploh je bila opažati v zadnjem letu za naše društvo večjo mlačnost, kakor v pretečenih. Morebiti da nam prinese bližnja prihodnjost boljših časov.

Jako živahno je bilo pa v zadnji dobi gibanje gledé nakupa prostora za zgradbo, in sicer v prvi vrsti gledé nakupa prostora, na katerem je bilo dejelno gledališče. Zaradi omenjenega predmeta vršilo se je več pisemnih in ustmenih dogovorov, odsekovih in odborovih sej, lokalnih ogledov in pa izvanredni občni zbor, dné 4. decembra, na katerem je bilo zastopanih krog 30 delničarjev z 71 glasovi in nad 100 deleži. Po vsestranskem, obširnem in temeljitem razgovoru in preudarku bila je večina konečno tega mnenja, da se ideja, akoravno lepa in zares potrebna in koristna, vsled neugodnih obstoječih razmer, vendar še ni mogla uresničiti. Dokler društvo nema višjih svot na razpolaganje, ne more in ne sme toljih svot žrtvovati samo za prostor. Upajmo od bližnje prihodnosti znatnega zboljšanja!

Dně 9. marca je pregledovalni odsek škontiral blagajno ter blagajnično stanje primerjal s književnim. Našel je vse v popolnem soglasju in odobril skupni prometni zaključek iz 31. decembra 1888. l. ter bilanco iz iztega dné.

Društvo šteje sedaj 91 udov, in sicer: 1 časnega, 2 ustanovnika, 80 deležnikov in 8 podpornikov. Želeti bi bilo, da se število, vlasti deležnikov, zdatno pomnoži. To bi se zgodilo s primejoma majhnim gmotnim naporom, ako se pomisli, da je l. 1887. razposlal odbor v tej zadevi 1100 pozivov in da je pri tej priliki gmotno vprašanje dobro pretehtal. Ako bi se bila le polovica pozvanih svojim gmotnim razmeram primerno odzvala, imeli bi danes že zadostno svoto. Preveč potreb imamo in žalibog, da so res vse tudi jednakoristne in važne. Vsled tega jih izvršujemo vse ob jednem času, izvršiti pa ne moremo niti jedne. Boljše bi bilo in gotovo za splošni blagor uspešnejše, da se lotimo z vso silo in z zjednjenimi močmi jedne,

da jo zvršimo, potem še le druge in tretje, itd. Ako se pa to zgodi, zasluži mej sedanjimi prvo pozornost „Narodni dom“, ker je ideja njegove zgradbe mej novejšimi obče narodnimi potrebami najstarejša in sploh zelo koristna.

Ko se je poročilo tajnikovo z doboklici vsprejelo, poročal je blagajnik g. dr. Staré o skupnem prometnem zaključku (račun deležev 22.900, delničarjem za obresti 457 gld. 4 kr., račun daril 15.629 gld. 5 kr., račun loterije 14.489 gld. 15 kr. račun obrestij 9.685 gld. 68 kr., krajcarska družba 6521 gld. 52 kr., račun ustanovnin 2000 gld., račun izgube in dobička 3448 gld. 59 kr., račun in sospeso 16 gld., vklj. 75.147 gld. 3 kr.) in o bilanci. Imetek je deloma naložen v obligacijah (14.150), v kranjski hranilnici (19.940 gld. 4 kr.) ostali del pa večinoma pri posojilnicah in v poštni hranilnici. Vsega premoženja je 66.487 gld. 41 kr. Gospod blagajnik potem še omeni, da se je imetek v preteklem letu pomnožil za 4200 gld. in da se utegne letos pomnožiti za 5000 gld.

Poročilo blagajnikovo vsprejme se z odobravanjem, na kar g. Fr. Ravnikar izrazi željo, da bi se društveno premoženje, če moči, višje obrestovalo nego po 4 in 4.5%.

V pregledovalnega odseka imenu poroča gosp. Fr. Ks. Souvan, da so se pregledale knjige in blagajnica in našlo vse v soglasju in lepem redu, na kar se vrše volitve.

Predsednikom je zopet izvoljen g. dr. Mosche (55 glasov), odborniki pa gg.: dr. vit. Bleiweis-Trstenički s 53, dr. Gregorič 60, Iv. Hribar 53, prošt dr. Jarc, 58, dr. Kotnik 51, E. Lah 57, I. Murnik 56, prof. Pleteršnik 58, Ferdinand Souvan 58, dr. Stare 50, dr. Vošnjak z 48 glasovi. — V pregledovalni odsek gg. dr. Papež, Gogala, V. Rohrmann, Fr. Ks. Souvan in Fr. Ravnikar.

Pri 8. točki objavljen je tajnik g. Lah odborov sklep iz zadnje seje. Da se odpre nov vir dohodkov, sklenil je odbor redno nabiranje mesečnih doneskov mej rodoljubi Ljubljanskim. (Dobro!) V ta namen pošiljala se bode posebna knjižica raznim rodoljubom, da upišejo vajo svoje mesečne doneske. Upisavanje začelo se je takoj na občnem zboru in podpisalo nekoliko znatnih prispevkov.

Ko se je g. dr. Tavčar zahvalil g. predsedniku in odboru na uspešnem in marljivem delovanju in je zbor to zahvaloval z doboklici vsprejel, zaključil je gospod predsednik zborovanje.

Domače stvari.

— (Dramatičnega društva) občni zbor bil je v soboto zvečer. Poročilo priobčimo zaradi nedostatka prostora jutri.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj bila je zadnja predstava v tej sezoni, ponavljala se je opera „Vodnjaku“ in predstavljala in pela izvrstno, kakor zadnjič. Gospa Gerbičeva in gospodična Daneševa, ki sta nam s svojim krasnim petjem napravili mnogo preprijetnih ur, dobili sta krasna šopka z darili. Občinstvo bilo je z opero jako zadovoljno, gledališče pa ni bilo tako dobro obiskano, kakor bi se smelo po vsej pravici pričakovati.

— (Gospod J. Bele,) rodom iz Kostanjevice in izšolan učenec Klosterneuburške više vinarske šole, imenovan je za trtnoušnega komisarja in vodjo dejelne uzorne vinske kleti v Bolgariji.

— (Iz Novega mesta) se nam javlja: V prvem razredu bili so v občinski odbor izvoljeni gg: Martin Mohor, vodja pom. uradov; Ivan Loger, nadsodiški svetnik; dr. Karol Slanc, odvetnik; Ivan Škerlj, drž. pravdnika namestnik; Tomo Valka, inžener; dr. Marinko, profesor. Za namestnike gg: profesor Ig. Fajdiga, I. Gregorec, L. Ilovski. V tretjem razredu so bili izvoljeni za odbornike gg: Ad. Pauer, trgovec; Iv. Krajec, tiskar; Ant. Jarc, trgovec; Fr. Kastelic, trgovec; Fl. Škaber, posestnik; Ant. Vertačič, posestnik; itd. Za namestnike gg: Ant. Kos, posestnik; Vik. Durini, trgovec; Vencesl. Kindl, krojač. — V drugem razredu so bili izvoljeni za odbornike gg: Dr. Alb. Poznik, c. kr. notar in posestnik; Andr. Senekovič, c. kr. gimn. ravnatelj; V. Umek, mizar; Maks Bruner, posestnik; Fr. Seidl, steklar in posestnik; Fran Perko, posestnik. — Za namestnike gg: F. Košiček, posestnik; K. Kunec, klobučar; Lud. Straus, trgovec,

— (Za pogozdovanje Krasa) je za leto 1889. komisija za pogozdovanje Krasa proračuna

7000 gld. in sicer za nova pogozdovanja in za pravne prejšnjih kultur ter za ograje 4.740 gld., za odškodnine in odkupe zemljišč 500, za komisionalna pregledovanja 600 gld. itd. Pokrita je ta potrebščina z državnim doneskom 5000 gld. in z doneskom iz deželno-kulturnega zaklada v znesku 2000 gld.

— (Učiteljski Tovariš) ima v 7. štev. nastopno vsebino: Šola naj poučuje in vzgaja. — Domača vzgoja. Piše Jakob Dimnik. — Svitoslav i Danica. — Kaj se zahteva vse od učitelja. — Pogovor o vremenu. — Iz šole za šolo. — Književnost. — Dopisi.

— (V Polhovem Gradcu) je bil izvoljen župan g. Jakob Sodnikar, posestnik; svetovalcem pa Anton Zalaznik v Pristavi, Zalaznik v Srednjivasi in Tomaž Sušnik v Letniku.

— (Odbor konjarskega odseka kmetijske družbe kranjske) imel je 27. marca t. l. sejo, pri kateri so bili navzočni predsednik gosp. dr. Th. Rudesch in odborniki gg. Hans Link, Lenarčič, Povše, Pirc in Seunig. Pri seji je bil navzoč tudi gosp. c. kr. vladni svetnik Dralca, ki je pri dejelni vladi referent za kulturne reči. — Odbor določi program za premoženje konj po Kranjskem v letu 1889. Premoženje bode meseca septembra, in sicer 2. v Lesčah, 4. v Mengši, 5. na Vrhniku, 7. v Ribnici, 9. v Trebnjem, 11. v Št. Janeži. — Ker so pokazale pozvedbe, da je v Velikolaškem okraju 52 plemenih kobil, ukrene odbor prositi poljedelsko ministerstvo, da ustanovi v Velikih Laščah žrebčarsko postajo z dvema žrebčema. — Nadalje ukrene prositi kmetijsko ministerstvo, da bi država kupovala tudi po Kranjskem lepa žrebčeta ter jih vzrejala po državnih žrebičih. — Zaradi konjskih direk ukrene odbor posvetovati se v posebni seji, ki bode 2. aprila t. l.

— (Pasji kontumac) proglašen je zaradi pasje stekline v Višnjigori in v občinah: Dedendol, Draga, Hudo, Križnavas, Leskovec, Luče, Polica, Velika Loka v okraju Litijskem do 4. junija, v občinah Litija, Šmartin in Trebeljevo do 16. junija, v Vinici na Črnomeljskem do 12. junija t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Novo Mesto 30. marca.* V drugem razredu prišlo 46 odstotkov volilcev. Narodnjaki soglasno voljeni. V prvem razredu so tudi nasprotniki kandidate postavili.

Carigrad 31. marca. Kralj Milan danes zvečer semkaj dospel. Na kolodvoru vsprejel ga srbski poslanik in adjutanti sultanovi. Jutri bode slovesni vsprejem pri sultanu, zvečer pa obed.

Berolin 31. marca. Grozni vihar na Samoi bil je 16. marca. Vojne ladije skušale so ubežati na morje, kar se je pa samo angleški ladiji „Calliope“ posrečilo. Izmej nemških ladij „Adler“ (127 mož, 4 teške kanone) „Eber“ (84 mož) popolnoma izgubljeni in 95 mož mrтvih. „Olga“ (267 mož, 10 teških, 5 lahkih kanonov) pa leži na skalovju in se bode morebiti še rešila. Potopile so se tudi 3 ameriške vojne ladije in več trgovskih ladij. Vest o tej nezgodi prišla je tako pozno, ker ni brzovjne zveze s Samoa. Najbljžja brzovjavnata postaja je Auckland.

* Ponavljajo se danes, ker je bil v sobotnem listu tiskan le v nekaterih iztisih.

Razne vesti.

* (Potres.) V Požunu čutili so 27. m. m. proti polunoči potres in sicer dva sunka zaporedoma. Steklnice po mizah se so gugale in šipe so žvenketale. Vso noč in tudi mej potresom razsajal je orkanu sličen vihar. Potres ni prouzročil nikake skode.

* (Smrtna obsodba.) Pretekli teden bil je pred porotnim sodiščem v Gorici 30letni kmet Lenart Piazza iz Terca obsojen v smrt na vešalihi, ker je umoril 30. decembra m. l. mlado devojko Ano Skarpinovo, katera je služila pri kupci Ivanu Sopracci v Terci.

* (Velikanska pravda.) Pri okrožnem sodišči v Pincovu v Rusko-Poljski pričela se bo 29. aprila t. l. velikanska obravnava, katera bode trajala najmanj šest tednov. Zatoženih je namreč 12 državnih uradnikov, mej temi prejšnji okrožni glavarji v Pincovu in Kijelcih, potem več vojaških zdravnikov in vojaških uradnikov, občinskih predstojnikov i. t. d. Število povabljenih prič znaša 273. Zatoženci oproščevali so mnogo let na svojo roko proti nagradam vojaški službi podvržene mladiči, ponarejali vojaška uradna izkazila in zakrivili še mnogo drugih sleparjev.

Poslano.*

V "Laibacher Zeitung" z dne 27. marca 1889 štev. 1310 priobčeni inserat, ki se tiče po ceni dobivanja potnih listov za vožnjo po ladji iz Bremena v Severno Ameriko pri gospodu Ranzingerju v Ljubljani in pridodata mu reklama daje povod sledičemu:

odgovor:

V prvem delu te reklame se prav p. severno-nemške širokoustnosti zatrjuje, da specijalno iz Bremena Severno-nemški Lloyd vozi v Ameriko le s hitrimi parniki in da vožnja traja 8 do 9 dni.

Pa vsak prip ost mornarski mladič vč, da se za vožnjo iz Bremna rabijo hitri in navadni parniki, in vsak šo ar vč, da je čas vožnje zavisen od vremena, tedaj se ne more govoriti o določenem času niti 8 do 9, niti 14 do 18 dni.

Ta del te reklame, ki diši po širokoustnosti in hvaljanji, je tako nesrečno skrpan in ima nameu, pospeševati veselje za izseljevanje in pridobljene ovce komu pripeljati, da je ostrije.

Kar se tiče druzega dela te anonce, nam eč svarila, bi lahko kdo misli, da izvira iz človeških čuvstev, ko bi se mej vrstami ne video konjsko kopito.

Lačni reklamant bi pri svojem dozdevnem strokovnem znanji vendar moral vedeti, kateri agenti z oblastnim dovoljenjem delujejo na Kranjskem in kateri se brez dovoljenja klatijo po deželi. Pooblašcene naj pusti v miru, naj jih ne grdi, ker ima morda sam kako veliko umazanega perila na razpolaganje.

Neopravičene agente, ki se klatijo po deželi in lovje potnike za v Ameriko, za izseljevanje zaudušujejo in so nedavno to eklatantno pokazali, bi oni, ki je priobčil reklamo z dne 27. marca 1889, našel prav blizu.

Lahko mu zagotovimo v pomirjenju, da vsak potnik, ki pride v pisarno kacega za Kranjsko pooblaščenega agenta, lahko prav po svoji volji zahteva vozni list za hitri ali pa navadni parnik po za to določeni ceni.

Prevariti se ne skuša nobenega in vsaka nasprotna trditev bi se morala zavrniti, kakor predzrna laž.

Kar se tiče končnega odstavka, govorečega o brezvestnih zgonjačih, mogli bi seveda prispometi reklamantu, kateri zgonjači so po njegovih mislih brezvestni, kateri pa vestni! Da se pa ne bode napačno razkladal, moremo si misliti, da se le oni mora zmatrati za vestnega zgonjača, ki dela za gospoda Ranzingerja.

Po tendenci in sestav reklame sme se soditi, da je lastni proizvod gospoda Ranzingerja, pa zaradi večjih ali manjših neresnic, ki so v tej reklami, balo se je pokazati na kako določeno osobo. Da pa p. n. občinstvo zvá, kako je s tem zganjanjem in kaj naj misli o vsej reklami, priobčimo brez vsach pomislekov sledično dejstvo:

Nek gotov Podkraščeg, ki se izdaja za spediterja iz Bremena, in R. Ranzinger, ki se s kartami legitimuje za spediterja c. kr. priv. južne železnice, prepotovala sta progo Ljubljana-Grosuplje-Zužemberk in potem Višnjo goro in sv. Rok dne 24., 25. in 26. marca 1889, in pustila po vseh gostilnah ob cestah, po katerih sta hodili, pakate, zemljevide in adresne karte, ki se tičejo izseljevanja v Severno Ameriko.

Na Krško prišel, sta po jutranji maši na javni cesti razdelila več nego sto osobam jednako glaseče se plakate, zemljevide in adresne karte in sta posebno klicala udeležencem:

"Kdor hoče v Ameriko iti, naj to le prebere!"

Ta dva agenta, ko sta tako ljudi obdelala na Krki, sta se odpeljala proti Zužemberku in ko sta naletela blizu Zagradca na ljudi, ki so šli od 10. maše, sta ustavila voz in sta začela v mnogočim razdeljevati mej cerkvene obiskovalce, katere sta ustavila, jednake tiskovine, ter ljudem isto klicala, kar je zgoraj omenjeno.

Ko sta prišla v Zužemberk, je ta dva gospoda po-prašala c. kr. žandarmerija, kaj da je namen njihinemu potovanju, pa sta se lažljivo izgovorila in nesto hotela nič o tem vedeti, na sta ljudi nagovarjala, da bi šli v Ameriko in da razdeljujeta tiskovine, ki se tičejo izseljevanja v Ameriko; ko sta pa videla, da c. kr. žandarmerija jima

*) Za vsebino ni odgovorno ne uredništvo ne upraviteljstvo.

ne zaupa in bi utegrila še dalje poizvedovati; sta po noči zginila iz Zužemberka in se prikazala drugoj, namreč dne 26. marca pri sv. Roku in v St. Vidu pri Zatičini. V poslednjem kraju sta vsprejela prevoz 9 osob v Severno Ameriko in da gotovo potniki pridejo v Ljubljani tja, kamor sta želeta, dala sta voznišku spremjevalno karto s sledično vsebino:

Gospodu Češnovarju.

Došlih 9 potnikov prosim k meni poslati.

26./3. 1889.

S pozdravom
Rajmund Ranzinger,
spediter c. kr. priv. južne železnice,
na Dunajski cesti št. 13.

Ti potniki prišli so res dne 26. marca 1889 po noči v gostilnico pri Češnovarju v Kurji vasi in drugi dan peljal jih je gospod Češnovar k Ranzingerju.

Iz tega samo se že vidi, da je ta gospod sam svoj zganjanje.

Če sta omenjena gospoda zares opravičena nabirati ljudi za izseljevanje v Ameriko, zakaj sta pa v Zužemberku zatajila c. kr. žandarmeriji, da sta razdeljevala tiskovine in zemljevide, ki se tičejo Amerike.

Da ta dva gospoda s svojim zganjanjem delata nadlogo po okolici Ljubljanski in po kolodvorih, kjer neso ljudje varni pred njima, da se celo predzrena proti služabnikom železničnim izdajati se za vladna odposlanca, torej se izdajata za c. kr. uradnika; da neki zgonjači ljudi, vprašajoče po gotovih določenih agenturah, s silo tja peljejo, kamor sami ne želj, je znano, dokazano in se tudi lahko sodniško predloži.

To za jedenkrat od jednega za zgonjača označenega.

V Ljubljani, dne 28. marca 1889.

(252)

Andrej Jesernig.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-7)

Loterjne srečke 30. marca.

Na Dunaji: 16, 65, 69, 51, 4.
V Gradiču: 61, 41, 60, 6, 26.

Tuji:

31. marca.

Pri Maliči: Weiss, Grünfeld, Mittler z Dunaja. — Dubsky iz Prage. — Prager iz Keszthelya.

Pri Slonu: Peter iz Trsta. — Stern iz Zagreba. — Walter iz Celja. — Podgornik iz Gorice. — Kovač iz Ino-mosta. — Nagy, Königsberger, Jeiteles, Friedman, Reit-mayer z Dunaja. — Gabrijel iz Krškega. — Dejak iz Ru-dolfovega.

Umrli so v Ljubljani:

29. marca: Alojzij Cotman, kajžarjev sin, 5 tednov, Črnavas št. 27, za božjastjo.

30. marca: Janez Boč, mestni redar, 30 let, Šelenburgove ulice št. 3, za jetiko.

V deželnej bolnici:

28. marca: Marija Škoda, delavka, 32 let za jetiko. — Tine Mežan, gostač, 71 let, za mrtvoudom.

29. marca: Fran Pibernik, delavec, 60 let, za sušico.

Prodaja drevesnih sadik.

V c. kr. gozdnom vrtu pod Rožnikom pri Ljubljani proda se več sto tisoč triletnih močnih **smerekovih sadik** po 1 gld. 50 kr., — več sto tisoč dveletnega **črnega borovca** po 1 gld. 70 kr., — dalje več tisoč štiriletnih **jelk** po 2 gld. in slednjič več tisoč dveletnih **jelk** po 1 gld. 20 kr.

Naročila vsprejema proti uplačilu spadajočega zneska c. kr. gozdne nadzorništvo v Ljubljani.

(248-1)

Od c. kr. dež. gozdarskega nadzorništva za Kranjsko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 30. marca t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 83	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	4 50	Surovo maslo, "	— 80
Ječmen,	4 16	Jajce, jedno :	— 1½
Oves,	2 67	Mleko, liter	— 7
Ajda,	4 61	Goveje meso, kgr.	— 54
Proso,	4 33	Teleće "	— 44
Koruz,	4 83	Svinjsko "	— 46
Krompir,	2 41	Koštrunovo "	— 36
Leča,	12	Pisanec.	— 70
Grah,	13	Golob "	— 20
Fizol,	11	Seno, 100 kilo	— 250
Maslo,	— 88	Slama,	— 232
Mast,	— 70	Drva trda, 4 metr.	— 670
Špen frišen	— 52	mehka, 4 "	— 4,40

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. marca	7. zjutraj	733·1 mm.	5·4°C	sl. jz.	obl.	0 00 mm.
	2. popol.	731·4 mm.	13·8°C	sl. szh.	obl.	0 00 mm.
	9. zvečer	731·2 mm.	8·8°C	sl. szh.	jas.	0 00 mm.

Srednja temperatura 9·3° in 9·9°, za 2·5° in 3·0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 1. aprila t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 83-75	—	gld. 83-95
Srebrna renta	84 40	—	84 75
Zlata renta	111-75	—	111-95
5% marrena renta	99 80	—	99 85
Akcije narodne banke	893—	—	894—
Kreditne akcije	304 25	—	304 50
London	121-10	—	121-05
Srebri	—	—	—
Napol.	9-57	—	9-56½
C. kr. cekini	5-71	—	5-72
Nemške marke	59 17½	—	59-15
4% državne srečke iz 1. 1864	250 gld.	138 gld.	75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	180	75
Ogerska zlata renta 4%	102	95	—
Ogerska papirna renta 5%	94	65	—
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104	75	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	126	50
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	121	50	—
Kreditne srečke	100 gld.	186	—
Rudolfove srečke	10	21	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	130	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	233	50	—

Pekarijo branjarijo

v najem želim prevzeti takoj.

Ponudbe na upravnštvo "Slovenskega Naroda" pod šifro "Pekarija".

(225-6)

V vseh trafikah.

(96-6)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI
LE HOUBLON
FRANCSK FABRIKAT
CAWLEY-a & HENRY-a v PARIZU.
!PRED PONAREJANJEM SE SVARI!

Najboljše in najcnejše